

Či. UOOU-08327/15-26

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodla dne 27. ledna 2016 podle § 152 odst. 5 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., takto:

Rozklad účastníka řízení, fyzické osoby (FO)¹, proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-08327/15-16 ze dne 16. října 2015, **se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.**

Odůvodnění

Účastník řízení Společenství vlastníků jednotek (SVJ), dne 24. července 2015 Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen "Úřad") sdělil záměr kamerovým systémem zpracovávat osobní údaje za účelem ochrany majetku a to bez souhlasu dotčených osob na základě ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Kamerový systém v daném bytovém domě se skládá ze šesti kamer. Dvě identicky umístěné kamery v každém ze tří vchodů, které snímají prostor schránek a vchodu do domu (v režimu nepřetržitého záznamu) a prostor u výtahu a vstupu do sklepních částí domu (v režimu nepřetržitého záznamu). Instalace kamerového systému byla schválena na shromáždění SVJ, nicméně dle názoru oznamovatele není možné udržovat souhlas obyvatel a návštěvníků domu v aktuálním stavu, a proto hodlá ke zpracování údajů využít právní titul dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

V doplnění oznámení ze dne 19. srpna 2015 účastník řízení SVJ zaslal fotografie plánovaného umístění obou dvou kamer, (jedná se o dvě identicky umístěné kamery v každém ze tří vchodů, celkem šesti kamer) a rovněž doložil přehled mimořádných událostí v bytovém domě – vykrádání bytů a další poškozování majetku (např. poškození dveří výtahu, poškození výmalby společných prostor a poškození klik vstupních dveří). Dále účastník řízení SVJ sdělil, že záznamové zařízení bude umístěno v uzamykatelné skříni, ke které budou mít přístup pouze dva členové výboru či kontrolní komise, a je rovněž možná fragmentace vstupního hesla. Dne 24. září 2015 účastník řízení SVJ oznámení doplnil podruhé, v tomto doplnění uvedl, že kamerový systém umožňuje rastrovat (nastavit oblasti, které nebudou snímány) na každé kameře zvlášť. Účastník řízení SVJ uvedl, že tyto oblasti nastaví tak, aby splnil požadavek na nesledování vchodových dveří do domu a dveří od

¹ Osobní údaje účastníka řízení byly pro účely publikace rozhodnutí anonymizovány.

výtahů. Kamery tak budou sledovat pouze prostor poštovních schránek a vstup do sklepních prostor. Současně účastník řízení SVJ uvedl, že před instalací kamerového systému bude provedeno podání informace všem obyvatelům bytových domů v rozsahu dle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Dne 26. srpna 2015 bylo s účastníkem řízení SVJ zahájeno správní řízení podle § 17 zákona č. 101/2000 Sb. pro důvodné obavy z porušení dále uvedených povinností vyplývajících ze zákona č. 101/2000 Sb. Jedná se o povinnosti správce údajů dle § 10 zákona dbát při zpracování na to, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbát na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů tím, že hodlá shromažďovat osobní údaje svých členů a obyvatel bytového domu prostřednictvím kamer umístěných v prostoru vstupního vestibulu s dopisními schránkami a v prostoru vstupu do výtahu bytového domu. Dále šlo o povinnost správce v souladu s § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. disponovat řádným právním titulem ke zpracování, přičemž v tomto případě nebylo jasné, zda lze aplikovat titul upravený v § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. (souhlas vyloučil sám účastník řízení). Posledním zkoumaným bodem byla informační povinnost dle § 11 zákona č. 101/2000 Sb., kdy správce údajů je při shromažďování osobních údajů povinen informovat dotčené osoby o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovávány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, o právu subjektu údajů přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů jakož i o dalších právech uvedených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb.

Dalším účastníkem řízení byl účastník, fyzická osoba, který dne 14. září 2015 prostřednictvím datové schránky doručil Úřadu návrh na zamítnutí žádosti o povolení provozování kamerového systému účastníka řízení SVJ a zároveň konstatoval, že by mohl být rozhodnutím Úřadu ve stávajícím řízení dotčen na právech a povinnostech, a proto je účastníkem tohoto řízení. Správní orgán prvního stupně usnesením ze dne 25. září 2015 konstatoval, že jmenovaný účastník, FO, je účastníkem řízení. Účastník řízení FO požadoval zamítnutí žádosti o povolení kamerového systému, s tím že je nedůvodný, protože dle jeho názoru k ochraně bytových domů postačuje dodržování stávajících opatření (např. důsledné zamykání vchodových dveří).

Dne 16. října 2015 správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí, čj. UOOU-08327/15-16, kterým správní řízení zastavil dle ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., neboť na základě shromážděných podkladů dospěl k závěru, že účastník řízení SVJ zamýšleným zpracováním neporušuje podmínky stanovené zákonem č. 101/2000 Sb. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl správní orgán prvního stupně, že zpracování osobních údajů oznamovatelem splňuje podmínky pro uplatnění právního titulu dle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., neboť z umístění kamer vyplývá, že budou snímat pouze úzký prostor poštovních schránek a vstupy do sklepních prostor v jednotlivých bytových domech a budou tak zaznamenávat subjekty údajů v přiměřeném rozsahu. Nebude proto docházet k takovým zásahům do práva na soukromí subjektu údajů (v daném případě především obyvatel bytových domů), který by vylučoval aplikaci uvedeného právního titulu. Informační povinnost dle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. bude dle vyjádření účastníka řízení SVJ splněna v rozsahu a způsobem, který podle názoru správního orgánu prvního stupně vyhovuje požadavkům tohoto zákona.

Účastník řízení FO podal proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně čj. UOOU-08327/15-16, které mu bylo doručeno dne 24. října 2015, včasný rozklad, doručený Úřadu dne 9. listopadu 2015 (pozn. rozklad byl odeslán prostřednictvím datové schránky dne 7. listopadu 2015, tento den však připadl na sobotu).

V rozkladu účastník řízení FO uvedl, že dle jeho názoru správní orgán prvního stupně nezjistil dostatečně rozhodné skutkové okolnosti způsobu zpracování osobních údajů, nebo je řádně zjistil, ale nesprávně je právně posoudil, a tím postupoval v rozporu s § 2 odst. 4, § 3 a § 7 zákona č. 500/2004 Sb. Rozhodnutí tak trpí podstatnými vadami, je vnitřně

rozporuplné, nezákonné a je nutné je zrušit a rozhodnout ve věci znovu. Nedostatečné zjištění rozhodných skutkových okolností či nesprávné posouzení skutkového stavu spatřuje účastník řízení v nesprávném posouzení dopadu kamerového sledování na soukromí subjektů údajů, neboť aby mohly být zabírány schránky anebo sklepy, budou podle jeho názoru kamery muset vždy zabírat i prostory sloužící k přístupu do bytů. Dle vyjádření účastníka řízení FO bude jedna kamera zabírat jediný vchod do domu, který je umístěn u schránek, a druhá kamera bude snímat jediné schodiště a jediný výtah v domě, které jsou u dveří ke sklepním kójím. Účastník řízení FO má za to, že kamerový systém není nutným řešením a není proporcionálně přínosnějším a že vhodnější by bylo používání zámku vchodových dveří s vyšším stupněm bezpečnosti a důslednější zamykání.

Účastník řízení FO dále uvádí, že kamerou umístěnou u poštovních schránek bude zasahováno do listovního tajemství garantovaného v čl. 13 Listiny základních práv a svobod, neboť dle barevného odlišení obálek (např. modrý pruh), jejich tvaru a oslovení adresáta na obálce si je podle jeho názoru možné vytvořit dostatečnou představu o obsahu dopisu.

Účastník řízení FO dále uvedl, že se správní orgán prvního stupně nezabýval jeho námitkami, čímž dle jeho názoru postupoval v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů.

Účastník řízení FO též namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť správní orgán prvního stupně neuvedl, o jaké druhy krádeží a vandalství se v daném domě mělo jednat. Není tak dle něj možné takové okolnosti posoudit, ačkoliv na základě tohoto tvrzení správní orgán prvního stupně rozhodl.

V závěru svého rozkladu účastník řízení FO ze všech výše uvedených důvodů žádá, aby předsedkyně Úřadu rozhodla ve smyslu § 152 odst. 5 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb. tak, že rozhodnutí úřadu ze dne 16. října 2015, č. j. UOOU-08327/15-16, se zrušuje a mění tak, že oznámené zpracování osobních údajů kamerovým systémem v bytových domech se nepovoluje.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

K tvrzení účastníka řízení FO, že správním orgánem prvního stupně nebyl dostatečně zjištěn skutečný stav věci, neboť kamery budou sledovat jediný vchod do domu a jediné schodiště a výtah, tedy budou zabírat prostory sloužící k přístupu do bytů, odvolací orgán uvádí, že z vyjádření druhého účastníka řízení - oznamovatele, SVJ, a z jím pořízené fotodokumentace záměru umístění kamer je evidentní, že tyto kamery budou snímat pouze úzký prostor u vchodu a poštovních schránek a vstupy do sklepních prostor v jednotlivých bytových domech, a budou tak zaznamenávat subjekty údajů v minimálním resp. přiměřeném rozsahu. Účastník řízení FO je toho názoru, že aby mohly být zabírány kamerami schránky anebo sklepy, budou kamery muset vždy zabírat i prostory sloužící k přístupu do bytů. Odvolací orgán k tomu uvádí, že z doložené fotodokumentace (záměru umístění kamer), kterou zaslal Úřadu v rámci doplnění svého oznámení účastník řízení oznamovatel SVJ dne 19. srpna 2015 a jejího popisu, není nic takového patrné. Kamerový systém nebude zabírat přístupové cesty k jednotlivým bytům. Kamery budou zabírat pouze dva úzké úseky ve společných prostorách bytového domu, nezbytně nutné k odhalení pachatele v případě fyzického poškození schránek či vloupání do sklepa, případně jiného poškození společných prostor v dosahu záznamu kamer. Další prostory, např. vstup do výtahu, díky technickému řešení (rastrování záběru jednotlivých kamer) sledovány nebudou. Kamerový systém tedy bude nastaven tak, aby mohl splnit svůj účel, chránit práva účastníka řízení a dalších osob, a zároveň aby do soukromí především obyvatel domu zasahoval pouze v nezbytné míře.

Dle ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. může správce zpracovávat osobní údaje tehdy, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů

správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby; takové zpracování osobních údajů však nesmí být v rozporu s právem subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života. Právo na soukromí tak může být omezeno výkonem práva jiného (práva na ochranu života a zdraví, na ochranu majetku), v každém individuálním případě je však nutné hodnotit intenzitu obou zásahů z hlediska zvolených prostředků. Prostředky a způsob zpracování osobních údajů účastníkem řízení jako správcem osobních údajů lze považovat za přiměřené vzhledem k rozsahu a způsobu ohrožení jeho práv a práv jiných dotčených osob (obyvatel bytového domu).

Ústavní soud ČR ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 4/94 ze dne 12. října 1994, který je dlouhodobě potvrzován i další judikaturou Ústavního soudu ČR, vyslovil názor, že poměřování ve vzájemné kolizi stojících základních práv a svobod, test proporcionality, spočívá v následujících kritériích: Prvním je kritérium vhodnosti, tj. odpověď na otázku, zdali institut, omezující určité základní právo, umožňuje dosáhnout sledovaný cíl (ochranu jiného základního práva). V daném případě lze konstatovat, že instalace kamerového systému v bytových domech umožňuje dosáhnout cíl, tj. zabezpečit ochranu práv dotčených osob. Druhým kritériem je kritérium potřebnosti, spočívající v porovnávání prostředku omezujícího základní právo, resp. svobodu, s jinými opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak dotýkajícími se základních práv a svobod v menší míře. V této souvislosti odvolací orgán konstatuje, že potřebnost užití daného prostředku (kamerového systému) účastník řízení - oznamovatel SVJ dostatečně prokázal výše zmíněným výčtem případů poškozování jeho majetku a majetku dalších osob, ke kterému docházelo opakovaně a kterému se snažil v rámci možností zamezit (například osazením mříží na dveře koláren po opakovaném poškození jejich zámku, výzvou obyvatel domu k zamykání vchodových dveří), ovšem v ostatních případech je efektivní ochrana majetku účastníka řízení a jiných dotčených osob možná jen pomocí kamerového systému (neboť lze například jen těžko zamřížovat či opatřit zámkem výtah, tak aby dále plnil svou funkci). Třetím a posledním kritériem testu proporcionality je pak porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv. V posuzovaném případě jedním z nich je právo subjektu údajů na ochranu jeho soukromého a osobního života, druhým je právo na ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby. Jak již bylo řečeno, posuzuje se míra závažnosti zásahu do obou proti sobě stojících práv. V případě, kdy dochází k opakovanému poškozování majetku a dalším zásahům do práv dotčených osob a zároveň zásah do soukromého a osobního života subjektů údajů je prostřednictvím konkrétního kamerového systému (s ohledem na jeho nastavení, snímané prostory atd.) minimální, právo na ochranu majetku účastníka řízení převažuje a aplikace právního titulu dle ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. je možná. Účastník řízení SVJ v doplnění oznámení o zpracování osobních údajů ze dne 19. srpna 2015 doložil přehled mimořádných událostí v bytových domech (vykradení bytů, poškození dveří do sklepů, rozbití skleněných výplní, poškození dveří výtahu, rozbití zrcadla ve výtahu, poškození výmalby společných prostor a poškození dveří do koláren) i opatření, která učinil před plánovanou instalací kamer a která nedokázala dalším incidentům zabránit. Z těchto skutečností je patrné, že v daném případě převažuje zájem na ochraně majetku nad ochranou soukromého a osobního života subjektů údajů, neboť k zásahům do práv účastníka řízení a dalších osob dochází a zásah do práva na ochranu soukromí je skutečně minimální a vzhledem k okolnostem daného případu přiměřený.

Odvolací orgán dále upozorňuje na skutečnost, že účastník řízení FO sám ve svém dopise Úřadu ze dne 13. září 2015 uvádí, že i přestože účastník řízení (konkrétně výbor SVJ) umístil v bytovém domě nápisy s požadavkem na zamykání vchodových dveří, neděje se tak a velice často se stane, že dveře nejsou uzamčeny. Toto tvrzení účastníka řízení FO jen potvrzuje potřebnost a účelnost dalšího bezpečnostního opatření, kamerového systému.

Odvolací orgán proto ze všech výše uvedených důvodů nesouhlasí s tvrzením účastníka řízení FO, že správní orgán prvního stupně nedostatečně posoudil skutkové okolnosti případu. Naopak lze konstatovat, že po přihlédnutí ke všem okolnostem zamýšleného zpracování osobních údajů a ke všem skutečnostem zjištěným především od obou účastníků

řízení správní orgán prvního stupně věc posoudil správně, když s ohledem na míru zásahu do všech dotčených práv oznámené zpracování posoudil jako přípustné.

K namítanému porušení ústavního práva na ochranu listovního tajemství odvolací orgán uvádí, že účastník řízení SVJ ve svém vyjádření k podanému rozkladu konstatuje, že listovní tajemství porušováno nebude, neboť to nastavení kamer neumožňuje, a kamera zaměřená na schránky slouží primárně k odhalení pachatele v případě fyzického poškození schránek. Nadto, jak je patrné z vyjádření účastníka řízení SVJ k podanému rozkladu, bude kamera umístěna tak, že člověk otevírající schránku stojí zády ke kameře, a listovní zásilky tak obvykle nebudou v záběru kamery. Výklad pojmu listovní tajemství, které provedl účastník řízení FO, je podle názoru odvolacího orgánu krajně extenzivní a neodpovídá účelu a smyslu tohoto institutu, jímž je především ochrana obsahu listovního sdělení, tedy otevření a přečtení dopisu, nikoliv oslovení adresáta na poštovní obálce. K porušení tohoto základního práva dojde, pokud neoprávněná osoba otevře a přečte dopis určený jinému adresátovi (viz Ústavní právo a státověda, II. díl - 2 vydání, Václav Pavlíček a kolektiv, Leges Praha a.s., 2015), nikoliv tím, že v případě zjištění incidentu v prostoru schránek může být na kamerovém záznamu, který bude k řešení incidentu využit, nahodile zachycena listovní zásilka, resp. její obálka.

K domněnce účastníka řízení FO, že kamerový systém lze zničit či obelstít a že může rovněž dojít ke zneužívání záznamů, odvolací orgán konstatuje, že takovéto argumenty účastníka řízení jsou pouhé hypotézy bez opory ve skutkovém zjištění. Vhodnost prostředku užitého k ochraně majetku vždy závisí na posouzení konkrétních okolností případu. Ke zneužití osobních údajů může dojít z podstaty věci vždy, je proto odpovědností správce, aby přijal taková opatření, aby ke zneužití dat dojít nemohlo. V tomto případě ze spisového materiálu nevyplývá žádné konkrétní podezření na nezajištění bezpečnosti údajů v rozsahu § 13 zákona č. 101/2000 Sb.

K argumentu účastníka řízení FO, že se správní orgán prvního stupně nezabýval jeho námitkami, čímž dle jeho názoru postupoval v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů, odvolací orgán uvádí, že dle § 52 zákona č. 500/2004 Sb. jsou účastníci řízení povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. Je zcela na úvaze správního orgánu, které důkazy a tvrzení považuje za relevantní a vedoucí ke zjištění skutkového stavu věci. Nevázanost správního orgánu návrhy účastníků řízení není projevem porušení zásady nestranného přístupu vůči dotčeným osobám v rámci správního řízení, zakotvené v § 7 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. Správní orgán prvního stupně postupoval tak, aby byl zjištěn stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho rozhodnutí se zásadami činnosti správních orgánů i skonkrétními požadavky právních předpisů. Na zásadu volného hodnocení důkazů úzce navazuje povinnost řádného odůvodnění rozhodnutí. V souladu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. je správní orgán povinen uvést v odůvodnění rozhodnutí podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení, a rovněž informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí (srov. Jemelka, Pondělíčková, Bohadlo. Správní řád. Komentář. Praha: C.H.Beck, 4. Vydání, 2013). Správní orgán prvního stupně, i s přihlédnutím k argumentaci účastníka řízení FO, odůvodnil, byť stručně, proč podle jeho názoru je oznámené zpracování osobních údajů v souladu s požadavky zákona č. 101/2000 Sb. a při tom přihlédl i k vyjádření jmenovaného účastníka řízení.

Odvolací orgán v této souvislosti podotýká, že řízení vedené podle § 17 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je řízení navazující na plnění oznamovací povinnosti podle § 16 tohoto předpisu. Jedná se tedy o hodnocení zamýšleného, budoucího zpracování osobních údajů, nikoli zpracování, které již probíhá. Tím jsou dány i určité faktické limity takového řízení, neboť Úřad neposuzuje skutečný stav věci ve smyslu provozu kamerového systému, ale záměr, který účastník řízení deklaruje.

K námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně z důvodu nedostatečného vymezení, v čem ohrožení majetku spočívá - neuvedení, o jaké druhy krádeží a vandalství se mělo jednat, protože v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně chybí čísla jednací od Policie ČR, kvalifikace a popis skutkové podstaty takových činů, odvolací orgán uvádí, že není povinností správního orgánu prvního stupně detailně specifikovat jednotlivé skutky, které nasvědčují zásahům do práv účastníka řízení SVJ či dalších osob. Povinností správního orgánu v konkrétním případě je dostatečně zdůvodnit, proč účastník řízení neporušuje povinnosti stanovené mu zákonem č. 101/2000 Sb., a proč je tedy možné řízení zastavit dle ustanovení § 17 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. Skutečnosti uvedené účastníkem řízení SVJ byly správním orgánem prvního stupně posouzeny a s přihlédnutím ke všem dalším skutečnostem byly vyhodnoceny jako průkazné a relevantní. V postupu správního orgánu prvního stupně tak nelze na základě v rozkladu uvedených skutečností shledat pochybení ani v této části.

Odvolací orgán konstatuje, že správní orgán prvního stupně zastavil správní řízení zcela v souladu s § 17 odst. 2 zákona č.101/2000 Sb. a své závěry řádně odůvodnil. Z obsahu rozkladu nevyplynuly žádné skutečnosti, které by vedly ke změně napadeného rozhodnutí.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl odvolací orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona

č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 27. ledna 2016

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů, v. r. předsedkyně

Za správnost vyhotovení: Martina Junková